

Geïmplementeerde ICF Updates 2011 – 2018

Hierna volgende updates m.b.t. de periode 2011 – 2018 die voor Nederland met ingang van 2018 van kracht zijn geworden. Het grootste deel van de updates is afkomstig uit de ICF-CY.

De verschillen worden in de betreffende klasse weergegeven door middel van een groene en onderstreepte tekst, indien er iets is toegevoegd, of door middel van een ~~rode doorstreepte~~ tekst, indien er een tekst is vervallen. Een stuk tekst in blauw en onderstreept, geeft aan dat die tekst in de ICF-CY is te vinden, maar niet is opgenomen in de ICF. Een ~~blauwe doorstreepte~~ tekst geeft aan dat die tekst in de ICF-CY is vervallen, c.q. aangepast.

b114 Oriëntatie

Algemene mentale functies gerelateerd aan het weten en inschatten van de relatie die men heeft met tijd, plaats, zichzelf, met andere personen, ~~met tijd, objecten~~ en met ruimte de omgeving.

Inclusies: oriëntatie in tijd, oriëntatie in plaats, en oriëntatie in persoon (eigen persoon en andere personen); stoornissen zoals desoriëntatie in tijd, plaats en persoon

Exclusie: bewustzijn (b110); aandacht (b140); geheugen (b144); lichaamsbeeld (b1801)

...

b1140 Oriëntatie in tijd

Het zich bewust zijn van ~~vandaag, morgen, gisteren~~ de tijd, dag van de week, datum, maand en jaar.

...

b1143 Oriëntatie tot objecten

Het zich bewust zijn van objecten of eigenschappen van objecten.

b1144 Oriëntatie in ruimte

Het zich bewust zijn van het eigen lichaam in relatie tot de directe fysieke ruimte/omgeving.

...

b1442 Oproepen en verwerken van informatie uit geheugen

Het zich herinneren van informatie opgeslagen in het langetermijngeheugen en het zich van deze informatie bewust worden.

b1443 Werkgeheugen

Het proces van vergelijken en verwerken van informatie uit zowel kortetermijngeheugen als langetermijngeheugen.

...

b1565 Visuospatiële perceptie

Het met behulp van visus onderscheiden van de relatieve positie van objecten in de omgeving of in relatie tot de persoon zelf.

Exclusie: oriëntatie tot objecten (b1143)

...

b1670 Mentale functies gerelateerd aan taalreceptie

...

b16703 Mentale functies gerelateerd aan receptie van lichaamstaal

Specifieke mentale functies gerelateerd aan het decoderen van boodschappen waarbij gebruik wordt gemaakt van informele gebaren met de handen en van andere bewegingen om de betekenis van deze boodschappen te achterhalen.

...

b16713 Mentale functies gerelateerd aan expressie van lichaamstaal

Specifieke mentale functies gerelateerd aan het produceren van betekenisvolle boodschappen waarbij gebruik wordt gemaakt van informele gebaren met de handen en van andere bewegingen.

b310 Stem

De productie van verschillende geluiden door de passage van lucht door de larynx.

Inclusies: voortbrengen van stemgeluid, en stemkwaliteit; stoornissen zoals bij afonie, dysfonie, schorheid, hypernasaliteit en hyponasaliteit

Exclusies: mentale functies gerelateerd aan taal (b167); articulatie (b320); alternatieve vormen van stemgebruik (b340), babbelen (b3401)

b340 Alternatieve vormen van stemgebruik

Functies gerelateerd aan de productie van andere manieren van stemgebruik.

Inclusies: productie van ~~muzieknoten~~ tonen, en maken van een scala van geluiden, zoals bij zingen, babbelen en neuriën; hardop huilen en schreeuwen

Exclusies: mentale functies gerelateerd aan taal (b167); stem (b310); articulatie (b320); vloeiendheid en ritme van spreken (b330)

b3400 Productie van ~~muzieknoten~~ tonen

Functies gerelateerd aan de productie van zang.

Inclusies: volhouden, moduleren en beëindigen van de productie van enkele of gekoppelde stemuitingen met variatie in toonhoogte zoals bij zingen en neuriën

b3401 Maken van scala van geluiden

Functies gerelateerd aan de productie van een gevarieerd scala aan stemuitingen.

Inclusie: huilen, kirren, gorgelen en babbelen bij kinderen

...

b440 Ademhaling

Functies gerelateerd aan het inhaleren van lucht in de longen, de uitwisseling van gassen tussen lucht en bloed, en het uitademen van lucht.

Inclusies: ademfrequentie, ademritme en ademdiepte; stoornissen zoals apneu, hyperventilatie, onregelmatige ademhaling, paradoxale ademhaling en bij ~~bronchiaalspasme~~ bronchospasme en longemfyseem; obstructie van bovenste luchtwegen; verminderde luchtstroom door bovenste en onderste luchtwegen

Exclusies: functies van ademhalingsspieren (b445); andere ademhalingsfuncties (b450); inspanningstolerantie (b455)

b450 Andere ~~ademhalings~~functies van ademhalingsstelsel

Andere functies verwant aan ademhaling, zoals bij hoesten, niezen en geeuwen.

Inclusies: blazen, fluiten en mondademen; productie en transport van slijm

~~b4500—Productie van slijm in luchtwegen~~

~~Productie van slijm in bovenste en onderste luchtwegen.~~

~~b4501 Transport van slijm door luchtwegen~~
~~Transport van slijm door onderste en bovenste luchtwegen.~~

b4500 Functies van mondademen
Functies van de thoracale spieren betrokken bij het ademen.
Inclusie: blazen, fluiten

b4501 Functies van hoesten
Functies van het diafragma voor zover het is betrokken bij het ademen.

b4502 Functies van niezen
Functies van de andere spieren betrokken bij het ademen.

b4503 Functies van gapen

b4504 Functies gerelateerd aan slijm

b45040 Productie van slijm

b45041 Transport van slijm

b45048 Functies gerelateerd aan slijm, anders gespecificeerd

b45048 Functies gerelateerd aan slijm, niet gespecificeerd

b4508 Andere functies van ademhalingsstelsel, anders gespecificeerd

b4509 Andere functies van ademhalingsstelsel, niet gespecificeerd

...

b5105 Slikken
De passage van substanties, zoals voedsel, ~~en~~ vloeistof en speeksel door mondholte, keelholte en oesofagus naar de maag met een adequaat tempo en een adequate snelheid.

Inclusies: orale fase slikproces, faryngeale fase slikproces, en oesofageale fase slikproces; stoornissen zoals orale, faryngeale en oesofageale dysfagie

b51050 Orale fase slikproces
De passage van substanties ~~voedsel en vloeistof~~ door de mondholte met een adequaat tempo en een adequate snelheid.

Inclusie: overvloedig speeksel

b51051 Faryngeale fase slikproces
De passage van substanties ~~voedsel en vloeistof~~ door de farynx met een adequaat tempo en een adequate snelheid.

b51052 Oesofageale fase slikproces
De passage van substanties ~~voedsel en vloeistof~~ door de oesofagus met een adequaat tempo en een adequate snelheid.

...

b5106 ~~Braken~~ ~~Regurgitatie en braken~~ Uitdrijven van inhoud van maag, oesofagus of farynx
De beweging van substanties zoals voedsel, vloeistof, medicatie en objecten (met opzet of per ongeluk ingeslikt) in de omgekeerde richting van slikken, zoals bij braken en regurgitatie, ~~van maag naar oesofagus naar mond en naar buiten.~~

b51060 Braken

b51061 Regurgitatie

b555 Functies van endocriene klieren

Functies gerelateerd aan de productie van hormonen en de regulatie van hormoonspiegels in het lichaam, inclusief cyclische veranderingen.

Inclusies: hormoonbalans; stoornissen zoals bij hyperpituitarisme, hypopituitarisme, hyperthyroidie, hypothyroidie, hyperadrenalisme, hypoadrenalisme, hyperparathyroidie, hypoparathyroidie, hypergonadisme, hypogonadisme

Exclusies: algemene metabole functies (b540); water-, mineraal- en elektrolytbalans (b545); thermoregulatorische functies (b550); seksuele functies (b640); functies gerelateerd aan menstruatie (b650)

b5550 Puberteitsfuncties

Functies samenhangend met het begin van de puberteit en het ontstaan van primaire en secundaire geslachtskenmerken.

b55500 Ontwikkeling van lichaamsbehaaring en schaamhaar

Functies samenhangend met de ontwikkeling van lichaamsbehaaring en schaamhaar.

b55501 Borstvorming en tepelvorming

Functies samenhangend met de ontwikkeling van borsten en tepels.

b55502 Ontwikkeling van penis, testes en scrotum

Functies samenhangend met de ontwikkeling van penis, testes en scrotum.

b55508 Puberteitsfuncties, anders gespecificeerd

b55509 Puberteitsfuncties, niet gespecificeerd

b650 Functies gerelateerd aan menstruatie

...

b6503 Begin van menstruatie

Functies gerelateerd aan het begin van de eerste menstruatie (menarche).

b6504 Eindigen van menstruatie

Functies gerelateerd aan het tijdelijk of permanent eindigen van de menstruatie.

Inclusies: amenorroe, menopauze, praecoxiale menopauze

...

b670 Gewaarwordingen gepaard gaande met genitale en reproductieve functies

Gewaarwordingen ~~gepaard gaande met die ontstaan bij seksuele arousal~~, geslachtsgemeenschap, menstruatie en gerelateerde genitale en reproductieve functies.

Inclusies: ongemak gepaard gaande met geslachtsverkeer, ongemak gepaard gaande met menstruele cyclus, en ongemak gepaard gaande met menopauze; stoornissen zoals bij dyspareunie, dysmenorroe, en gewaarwordingen gepaard gaande met stimulatie van de eigen geslachtsorganen, opvliegers tijdens menopauze en nachtelijk zweten tijdens menopauze

b6700 ~~Ongemak~~ Gewaarwordingen gepaard gaande met geslachtsverkeer

Gewaarwordingen gepaard gaande met seksuele arousal, voorspel, geslachtsverkeer, orgasme en ontspanning.

b6701 ~~Ongemak~~ Gewaarwordingen gepaard gaande met menstruele cyclus

Gewaarwordingen gepaard gaande met menstruatie, inclusief de pre- en postmenstruele fase.

b6702 ~~Ongemak~~ Gewaarwordingen gepaard gaande met menopauze

Gewaarwordingen gepaard gaande met het ophouden van de menstruele cyclus.

Inclusie: opvliegers en nachtelijk zweten tijdens menopauze

b6703 **Genitale gewaarwordingen**

Gewaarwordingen gerelateerd aan opwinding van de geslachtsdelen.

Inclusie: gewaarwordingen gepaard gaande met stimulatie van de eigen geslachtsorganen

Exclusie: seksuele functies (b640); functies gerelateerd aan voortplanting (b660)

b6708 **Gewaarwordingen gepaard gaande met genitale en reproductieve functies, anders gespecificeerd**

b6709 **Gewaarwordingen gepaard gaande met genitale en reproductieve functies, niet gespecificeerd**

...

b735 **Spiertonus**

Functies gerelateerd aan de spanning aanwezig in niet-actieve spieren en de weerstand die spieren bieden wanneer zij passief worden gerekt.

Inclusies: tonus van geïsoleerde spieren en spiergroepen, tonus van spieren in één ledemaat, tonus van spieren aan één lichaamszijde, tonus van spieren in onderste lichaamshelft, tonus van spieren in alle ledematen, tonus van rompspieren, en tonus van alle spieren in lichaam; stoornissen zoals bij hypotonie, hypertonie en spierspasticiteit, myotonie, paramyotonie

Exclusies: spiersterkte (b730); spieruithoudingsvermogen (b740)

b750 **Motorische reflexfuncties**

Functies gerelateerd aan de onwillekeurige contractie van spieren automatisch opgewekt door specifieke stimuli.

Inclusies: motorische rekreflex (met inbegrip van automatisch verlopende lokale gewrichtsreflex), reflexen opgewekt door schadelijke stimuli, en reflexen opgewekt door andere exteroceptieve stimuli; terugtrekreflex, biceps-reflex, radius-reflex, quadriceps-reflex, patella-reflex, enkel-reflex, optreden en nawerking van reflexen

...

b7502 **Reflexen opgewekt door andere exteroceptieve stimuli**

Onwillekeurige contracties van spieren automatisch opgewekt door externe stimuli anders dan schadelijke stimuli.

Inclusie: zoekreflex/snuffelreflex, zuigreflex, grijpreflex en andere primitieve reflexen

b761 **Spontane bewegingen**

Functies gerelateerd aan frequentie, vloeïendheid en complexiteit van bewegingen van het gehele lichaam en afzonderlijke lichaamsdelen, zoals bij spontane bewegingen en bewegingspatronen bij kinderen.

N.B. deze code is alleen toepasbaar bij kinderen tot 6 maanden, gecorrigeerd voor leeftijd.

Exclusies: motorische reflexfuncties (b750); onwillekeurige bewegingsreacties (b755); onwillekeurige bewegingen (b765)

b7610 **Algemene bewegingen**

Repertoire en kwaliteit van leeftijdspecifieke algemene bewegingen, zoals bij draai- en onrustbewegingen op jonge leeftijd.

b7611 **Specifieke spontane bewegingen**

Repertoire en kwaliteit van leeftijdspecifieke bewegingen, normaliter aanwezig tijdens de eerste maanden na de geboorte, zoals arm- en beenbewegingen naar de lichaamsmeridiaan, vinger- en schopbewegingen.

b7618 Spontane bewegingen, anders gespecificeerd

b7619 Spontane bewegingen, niet gespecificeerd

s230 Anatomische eigenschappen van structuren rond oog [organa oculi accessoria / structura oculi accessoriae]

Exclusie: anatomische eigenschappen van gezichtshaar (s8401)

...

~~**s2302 Anatomische eigenschappen van wenkbrauw [supercilium]**~~

...

s240 Anatomische eigenschappen van uitwendig oor [auris externa]

Exclusie: anatomische eigenschappen van hoofdhaar (s8400)

...

s310 Anatomische eigenschappen van neus [nasus]

Exclusie: anatomische eigenschappen van gezichtshaar (s8401)

s320 Anatomische eigenschappen van mond

s3200 Anatomische eigenschappen van tanden en kiezen

s32000 Anatomische eigenschappen van primaire tanden en kiezen

s32001 Anatomische eigenschappen van permanente tanden en kiezen

s32008 Anatomische eigenschappen van tanden en kiezen, anders gespecificeerd

s32009 Anatomische eigenschappen van tanden en kiezen, niet gespecificeerd

s3205 Anatomische eigenschappen van philtrum

s6304 Anatomische eigenschappen van testes en scrotum

...

s840 Anatomische eigenschappen van haar

Inclusie: donshaar en terminaalhaar

~~**s8400 Anatomische eigenschappen van lichaamshaar**~~

s8400 Anatomische eigenschappen van hoofdhaar

Inclusie: oorhaar

Exclusie: gezichtshaar (s8401)

s8401 Anatomische eigenschappen van gezichtshaar

Inclusie: baardhaar, neushaar, wimpers en wenkbrauwen

s8402 Anatomische eigenschappen van okselhaar

s8403 Anatomische eigenschappen van schaamhaar

s8404 Anatomische eigenschappen van lichaamshaar

Inclusie: romp-, borst- en rughaar

Exclusie: okselhaar (s8402); schaamhaar (s8403)

s8408 Anatomische eigenschappen van haar, anders gespecificeerd

s8409 Anatomische eigenschappen van haar, niet gespecificeerd

d110 Gadeslaan

Doelbewust ervaren van visuele stimuli, zoals bij het opsporen van een voorwerp, het gadeslaan van sportwedstrijden, mensen of kinderspel.

d115 Luisteren

Doelbewust ervaren van auditieve stimuli, zoals bij luisteren naar radio, de menselijke stem, muziek of lezing of een verhaal.

d120 Doelbewust gebruiken van andere zintuigen

Doelbewust ervaren van stimuli, zoals dingen aanraken en de structuur daarvan voelen, snoep proeven of de geur van bloemen opsnuiven.

d1200 Voelen met de mond

Verkennen van dingen met mond of lippen.

d1201 Tasten

Verkennen van dingen met handen, vingers, andere ledematen of lichaamsdelen.

d1202 Ruiken

Verkennen van dingen door ze onder de neus te houden of de neus erboven te houden.

d1203 Proeven

Verkennen van smaak van voedsel of vocht door bijten, kauwen, zuigen.

d130 Nadoen

Imiteren als basale component van leren, zoals een-gebaar nadoen, herhalen van een gezichtsuitdrukking, een gebaar, een geluid of de letters van het alfabet.

d131 Leren door handelingen met voorwerpen

Door eenvoudige handelingen leren hanteren van een voorwerpen, twee of meer voorwerpen, symbolisch spel en doen alsof, zoals bij het slaan van een voorwerp, met blokken slaan en spelen met poppen of auto's.

Exclusie: dragen, verplaatsen en manipuleren van iets of iemand (d430-d449); spel (d9200)

d1310 Leren door eenvoudige handelingen met één voorwerp

Eenvoudige handelingen met één voorwerp of speelgoed door middel van manipuleren, slaan, bewegen, laten vallen, etc.

d1311 Leren door handelingen met twee of meer voorwerpen tegelijk

Eenvoudige handelingen met twee of meer voorwerpen, speelgoed of ander materialen zonder aandacht voor de specifieke eigenschappen van de voorwerpen, speelgoed of materialen.

d1312 Leren door handelingen met twee of meer voorwerpen met samenhangende specifieke eigenschappen

Handelingen met twee of meer voorwerpen of materialen, rekening houdend met specifieke eigenschappen, bijvoorbeeld deksel op doos, kop op schotel.

d1313 Leren door symbolisch spel

Symbolische handelingen met voorwerpen, speelgoed of materialen, bijvoorbeeld voeden of aankleden van een speelgoeddier of pop.

d1318 Leren door handelingen met voorwerpen, anders gespecificeerd

d1319 Leren door handelingen met voorwerpen, niet

gespecificeerd

d132 Informatie vergaren

Verkrijgen van feiten over personen, dingen en gebeurtenissen, zoals vragen waarom, waar en hoe; naar namen vragen.

Exclusie: begripsvorming (d137), aanleren van vaardigheden (d155)

d133 d132 Aanleren van taal

Het ontwikkelen van de vaardigheid personen, objecten, gebeurtenissen en gevoelens door middel van woorden, symbolen, zinsfragmenten en zinnen weer te geven in een extra taal.

Exclusie: aanleren van extra taal (d133); communicatie (d3)

d1320 Aanleren van enkelvoudige woorden of betekenisvolle symbolen

Het aanleren van woorden of betekenisvolle symbolen zoals grafische afbeeldingen of gebaren en symbolen.

d1321 Aanleren van zinnen

Leren zinnen te maken van woorden.

d1322 Aanleren van syntaxis

Leren een correct samenhangende zin of aantal zinnen te maken.

d1328 Aanleren van taal, anders gespecificeerd

d1329 Aanleren van taal, niet gespecificeerd

d134 d133 Aanleren van extra taal

Het ontwikkelen van de vaardigheid personen, objecten, gebeurtenissen en gevoelens door middel van woorden, symbolen, zinsfragmenten en zinnen weer te geven in een extra taal.

Exclusie: aanleren van taal (d132); communicatie (d3)

...

d135 Herhalen

Gebeurtenissen of symbolen in volgorde herhalen als basale component van leren, zoals het tellen per tiental of het oefenen van een rijm met gebaren of met behulp van akkoorden op een muziekinstrument, of een gedicht uit het hoofd leren declameren.

...

d137 Begripsvorming

Het leren bevatten van basale en complexe begrippen en het leren om begrippen te gebruiken in relatie tot de kenmerken en eigenschappen die de betekenis van dingen, personen of gebeurtenissen weergeven.

d1370 Vorming van basale begrippen

Leren gebruiken van basale begrippen zoals grootte, vorm, hoeveelheid, lengte, hetzelfde, tegenovergestelde.

d1371 Vorming van complexe begrippen

Leren gebruiken van complexe begrippen zoals classificatie, groeperen, omkeerbaarheid, opeenvolging.

d1378 Begripsvorming, anders gespecificeerd

d1379 Begripsvorming, niet gespecificeerd

d138 Informatie vergaren

Verkrijgen van feiten over personen, dingen en gebeurtenissen, zoals vragen waarom, waar en hoe; naar namen vragen.

Exclusie: begripsvorming (d137), aanleren van vaardigheden (d155)

d140 Leren lezen

Vaardigheden ontwikkelen om geschreven materiaal (inclusief Braille en andere symbolen) vloeiend en nauwkeurig te lezen, zoals het leren herkennen van symbolen en het alfabet, het leren om geschreven woorden goed en duidelijk uit te spreken, en het leren begrijpen van geschreven woorden en zinnen.

d1400 Ontwikkelen van woord- en symboolherkennen

Ontwikkelen van de basale vaardigheid letters, symbolen en woorden te herkennen.

d1401 Ontwikkelen van verbaliseren

Ontwikkelen van de basale vaardigheid letters, symbolen en woorden te verbaliseren.

d1402 Ontwikkelen van woord- en zinsbegrip

Ontwikkelen van de basale vaardigheid de betekenis van geschreven woorden en teksten te begrijpen.

d1408 Ontwikkelen van vaardigheden, anders gespecificeerd

d1409 Ontwikkelen van vaardigheden, niet gespecificeerd

d145 Leren schrijven

Vaardigheden ontwikkelen om symbolen voor klanken, woorden of zinnen te produceren om betekenis over te dragen (inclusief schrijven in Braille en andere symbolen), zoals het effectief leren spellen en het correct leren gebruiken van grammatica.

d1450 Ontwikkelen van schrijfvaardigheid

Ontwikkelen van basale vaardigheid symbolen of letters te vormen, zoals met pen, potlood, krijtje of kwast een karakter of symbool schrijven op een stuk papier, met een braille-apparaat, toetsenbord of elektronisch tekenbord (muis of pen).

d1451 Ontwikkelen van letter- en symboolvorming

Ontwikkelen van de basale vaardigheid een geluid of klank om te zetten in een symbool of letter.

d1452 Ontwikkelen van woord- en schriftvorming

Ontwikkelen van de basale vaardigheid gesproken tekst of ideeën om te zetten in geschreven woorden of zinnen.

d1458 Leren schrijven, anders gespecificeerd

d1459 Leren schrijven, niet gespecificeerd

d150 Leren rekenen

Vaardigheden ontwikkelen om getallen te manipuleren en eenvoudige en complexe wiskundige bewerkingen uit te voeren, zoals het leren gebruiken van wiskundige symbolen voor optellen en aftrekken en de juiste wiskundige bewerking leren toepassen.

d1501 d1500 Leren tellen

Ontwikkelen van basale vaardigheid op het gebied van begrip van cijfers en getallen, zoals tellen, volgorde en groeperen.

d1500 d1501 Ontwikkelen van cijfer- en symboolherkenning

Ontwikkelen van de basale vaardigheid getallen en wiskundige symbolen te herkennen en gebruiken.

d1502 Basale rekenvaardigheid rekenvaardigheden leren

Leren optellen, aftrekken en vermenigvuldigen.

d1508 Ontwikkelen van vaardigheden, anders gespecificeerd

d1509 Ontwikkelen van vaardigheden, niet gespecificeerd

d155 Ontwikkelen van vaardigheden

Verwerven van basale en complexe vaardigheden in samenhangende acties of taken door volhardend aanleren, zoals het leren gebruiken van gereedschap of speelgoed of het leren spelen van een spel; ~~bijvoorbeeld schaken.~~

d1550 Ontwikkelen van basale vaardigheden

Leren uitvoeren van elementaire, doelbewuste acties, zoals het leren gebruiken van eenvoudig gereedschap zoals ~~van bestek~~, een potlood en bestek ~~of eenvoudig gereedschap~~.

d1551 Ontwikkelen van complexe vaardigheden

Leren om samenhangende acties volgens de regels uit te voeren, en leren om bewegingen in de juiste volgorde te maken en te coördineren, (bijvoorbeeld zoals leren voetballen of schaken) en ~~of~~ leren bouwen.

d160 Richten van aandacht

Doelbewust focussen op specifieke stimuli, zoals door het onderdrukken van ruis.

d1600 Richten van aandacht op menselijke aanraking, gezicht en stem

Doelbewust de aandacht richten op kenmerken van de persoon zoals gezicht, aanraking of stem.

d1601 Ontwikkelen van letter- en symboolvorming

Doelbewust de aandacht richten op aspecten van de omgeving zoals veranderingen in kwaliteit, kwantiteit of intensiteit van de fysieke of sociale omgeving.

d1608 Richten van aandacht, anders gespecificeerd

d1609 Richten van aandacht, niet gespecificeerd

d170 Schrijven

Symbolen gebruiken of produceren om informatie over te brengen, zoals gebeurtenissen of ideeën opschrijven of een brief opstellen.

Exclusie: leren schrijven (d145)

d1700 Toepassen van algemene schrijfvaardigheid en -techniek

Het toepassen van woorden in de juiste betekenis in een conventionele zinsbouw.

d1701 Toepassen van grammaticaal en technische correcte compositie van geschreven tekst

Het toepassen van de standaardspellingwijze, -punctuatie en correcte woordvormen, enzovoort.

d1702 Toepassen van algemene compositievaardigheid en -techniek

Het gebruik van zinnen om complexe betekenis en abstracte ideeën weer te geven.

d1708 Schrijven, anders gespecificeerd

d1709 Schrijven, niet gespecificeerd

d172 Rekenen

Berekeningen maken door wiskundige principes toe te passen op problemen die zijn verwoord en de resultaten tonen, zoals de som berekenen van drie cijfers of een getal door een ander getal te delen.

Exclusie: leren rekenen (d150)

d1720 Toepassen van eenvoudige rekenvaardigheid

Het toepassen van rekenkundige operaties en reeksen.

d1721 Toepassen van complexe rekenvaardigheid

Het toepassen van rekenkundige verrichtingen en methoden voor het oplossen van problemen zoals bij algebra, wiskunde en geometrie.

d1728 Rekenen, anders gespecificeerd

d1729 Rekenen, niet gespecificeerd

...

d2302 Voltooien van dagelijkse routinehandelingen

Eenvoudige of complexe acties uitvoeren om gebruikelijke dagelijkse routinehandelingen of verplichtingen te voltooien, bijvoorbeeld aankleden, ontbijten, naar school of werk gaan en thuiskomen aan het eind van de dag.

d2304 Omgaan met veranderingen in dagelijkse activiteiten

Op gepaste wijze reageren op nieuwe eisen of veranderingen in de gebruikelijke volgorde van activiteiten, zoals het zoeken naar alternatieven.

d3152 Begrijpen van tekeningen en foto's

De betekenis begrijpen van tekeningen (zoals schetsen, grafische ontwerpen, schilderijen, driedimensionale afbeeldingen, pictogrammen), grafieken, kaarten en foto's, zoals begrijpen dat een naar boven lopende lijn op een groeicurve aangeeft dat een kind is gegroeid.

...

d310 Begrijpen van gesproken boodschappen

De letterlijke en impliciete betekenis begrijpen van gesproken boodschappen, zoals begrijpen of een bewering een feit betreft of een taalgebonden uitdrukking is.

Inclusies: begrijpen van eenvoudige en complexe gesproken boodschappen

d3101 Begrijpen van eenvoudige gesproken boodschappen

De letterlijke betekenis begrijpen van eenvoudige gesproken boodschappen.

d3102 Begrijpen van complexe gesproken boodschappen

De letterlijke en impliciete betekenis begrijpen van complexe gesproken boodschappen.

d3108 Begrijpen van gesproken boodschappen, anders gespecificeerd

d3109 Begrijpen van gesproken boodschappen, niet gespecificeerd

...

d330 Spreken

Produceren van woorden, zinnen en langere passages in spreektaal, met een letterlijke en figuurlijke betekenis, zoals mondeling een feit meedelen of een verhaal vertellen.

d3300 Produceren van betekenisvolle geluiden

Eenvoudige woorden gebruiken om objecten, personen of acties mee te duiden, zoals bal, mama, dag-dag.

d3301 Produceren van eenvoudige gesproken zinnen

Woorden gebruiken om een eenvoudige gesproken boodschap mee te duiden, behoefte (v.b. ik moet...) of gevoel mee aan te geven (v.b., ik wil...).

d3302 Produceren van complexe gesproken zinnen

Woorden gebruiken om een complexe gesproken boodschap (volledige zinnen) mee te duiden, zoals het geven van uitleg of het naar de weg vragen.

d3308 Spreken, anders gespecificeerd

d3309 Spreken, niet gespecificeerd

d331 *Brabbelen*

Pre-linguaal geluiden voortbrengen door jonge kinderen. Produceren van klanken wetend dat een andere persoon in de buurt is, zoals een geluid maken als de moeder dichtbij is; tateren; brabbelen als reactie op spraak van anderen. Produceren van klanken die op woorden lijken als reactie op gesproken woord.

d332 *Zingen*

Alleen of in een groep voortbrengen van tonen zodanig dat er een melodie of lied wordt geproduceerd.

Inclusies: neuriën, chanten, scanderen

...

d335 Zich non-verbaal uiten

Gebruiken van gebaren, symbolen en tekeningen om boodschappen over te brengen, zoals het hoofd schudden ter afkeuring of een tekening of diagram maken om een feit of een complex idee over te brengen.

Inclusies: gebruiken van lichaamstaal; gebruiken van tekens en symbolen; gebruiken van tekeningen en foto's

d3350 Gebruiken van lichaamstaal

Zich uiten via doelbewuste bewegingen met lichaam, zoals via gelaatsuitdrukkingen (bijvoorbeeld glimlachen, fronsen, huiveren), via arm- en handbewegingen, en via houdingen (bijvoorbeeld omarmen om genegenheid uit te drukken, of wijzen om aandacht of een voorwerp te krijgen).

...

d3500 Starten van een conversatie

Een ~~dialog~~-of-uitwisseling van gedachten beginnen via oogcontact of andere vormen die lijden tot communicatie of dialoog, zoals door zichzelf voor te stellen, te groeten zoals gebruikelijk, door het aansnijden van een onderwerp of het stellen van vragen.

d3501 Gaande houden van een conversatie

Continueren en beïnvloeden van een dialoog of uitwisseling van gedachten door om beurten te praten of met gebarentaal het aangeven van ideeën, ~~door~~ met een nieuw onderwerp te beginnen of door te gaan op een eerder genoemd onderwerp, ~~en door het nemen van de beurt in de conversatie via spreken of gebarentaal.~~

d3600 Gebruiken van telecommunicatieapparatuur

Telefoons, computers (e-mail) en andere (electronische) apparaten ~~zoals fax- of telexapparatuur~~ gebruiken als middel om te communiceren.

d410 Veranderen van basale lichaamshouding

Van de ene lichaamshouding in de andere komen en van de ene locatie naar de andere gaan, zoals van een stoel opstaan en op bed gaan liggen, en gaan zitten, knielen of hurken en weer opstaan.

Inclusies: veranderen van lighouding naar andere houding; veranderen van hurkzit naar andere houding; veranderen van knielen naar andere houding; veranderen van zit naar andere houding; veranderen van stand naar andere houding; van de ene zijde op de andere rollen; buigen; verplaatsen van het lichaamszwaartepunt

Exclusie: uitvoeren van transfers (d420)

d4107 Omdraaien in lig

Veranderen van lighouding, zoals omdraaien van de ene zijde op de andere of van buik naar rug.

d4155 Handhaven van stand van hoofd

Controle over de stand van het hoofd en ondersteuning van het gewicht ervan gedurende een bepaalde periode.

d430 Optillen en meenemen

Iets of iemand optillen en van de ene naar de andere plaats meenemen, zoals bij het optillen van een kopje of speelgoed of bij het brengen van een doos, of een kind van de ene naar de andere kamer.

Inclusies: optillen; dragen in handen; dragen in armen; dragen op schouders, heup of rug; dragen op hoofd; neerzetten

d4302 Dragen in armen

Iets of iemand in de handen en armen nemen en van de ene plaats naar de andere verplaatsen, zoals bij het op de armen dragen van een huisdier, een kind of een ander groot voorwerp.

d4303 Dragen op schouders, heup of rug

Iets of iemand op de schouders, heup of rug nemen en van de ene plaats naar de andere verplaatsen, of iets of iemand dragen via een combinatie van schouders, heup en rug, zoals bij het dragen van een groot pakket op de schouders, heup en/of rug, of het dragen van een schooltas.

d4402 Manipuleren

Met de vingers en handen controle op iets uitoefenen, of in een bepaalde richting verplaatsen of leiden, zoals bij het hanteren van munten of andere kleine voorwerpen, zoals knippen met een schaar, schoenveters strikken, potloden kleurplaten kleuren, met eetstokjes eten, mes en vork.

d4403 Loslaten

Met de vingers en handen iets laten gaan of loslaten zodat het valt of van plaats verandert, zoals bij het laten vallen van een kledingstuk, of een stukje voer voor een huisdier.

d4450 Trekken

Met de vingers, handen en armen iets of iemand naar zich toe halen of verplaatsen, zoals bij het trekken aan een koord of dichttrekken van een deur.

d4451 Duwen

Met de vingers, handen en armen iets of iemand van zich af verplaatsen, of naar een andere plaats verplaatsen, zoals bij het wegduwen van speelgoed of een dier.

d4453 Om- of ronddraaien met armen of handen

Met de vingers, handen en armen iets of iemand draaien-roteren, omdraaien of buigen, zoals bij het openen van een blik of pot, of het gebruiken van gereedschap zoals een tandenborstel of schroevendraaier ~~werktuigen~~.

d446 Nauwkeurig gebruiken van voet

Gecoördineerde acties uitvoeren om voorwerpen met de voet en tenen te verplaatsen of manipuleren.

Exclusie: verplaatsen van iets of iemand met onderste extremiteiten (d435)

d451 Traplopen

Zich naar boven en omlaag verplaatsen met tenminste één voet aan de grond, zoals bij een trap op- en aflopen of trottoir op- en afstappen.

Exclusie: lopen (d450); klimmen (d4551)

...

d4551 Klimmen

Zich naar boven of naar beneden verplaatsen, over oppervlakken of objecten, zoals bij het op- of afgaan van een trede, berg, ladder, trap, stoerand of andere objecten.

Exclusie: traplopen (d451)

...

d465 Zich verplaatsen met speciale middelen

Zich van de ene naar de andere plaats verplaatsen, op ieder oppervlak of in iedere ruimte, met gebruik van speciale middelen die zijn gemaakt voor het faciliteren van het zich verplaatsen of voor het zich verplaatsen op een andere wijze, zoals met schaatsen, ski's, duikapparatuur, [zwemvliezen](#), of zich op straat verplaatsen in een [elektrische](#) rolstoel of met een rollator ¹.

Exclusies: uitvoeren van transfers (d420); lopen (d450); zich verplaatsen (d455); gebruiken van vervoer (d470); besturen (d475)

...

d470 Gebruiken van vervoermiddel

Middelen van transport gebruiken om zich als passagier te laten vervoeren, zoals bij het zich laten vervoeren met een auto of een bus, een riksja, pendelbusje, [kinderwagen of wandelwagen](#), in door dieren voortgetrokken voertuigen, met een privé of openbare taxi, met een bus, trein, tram, ondergrondse, met een boot of vliegtuig [en gebruik maken van personen voor vervoer](#).

Inclusies: gebruiken van door menskracht voortbewogen vervoermiddel; gebruiken van privé gemotoriseerd vervoermiddel; gebruiken van gemotoriseerd openbaar vervoer; [gebruiken van personen als vervoermiddel](#)

Exclusies: zich voortbewegen met hulpmiddelen (d465); besturen (d475)

d4700 Gebruiken van door menskracht voortbewogen vervoermiddel

Als passagier gebruikmaken van een vervoermiddel dat wordt voortbewogen door één of meer personen, zoals bij het worden vervoerd in een [kinderwagen of wandelwagen](#), [rolstoel](#), riksja of een roeiboot.

d4701 Gebruiken van privé gemotoriseerd vervoermiddel

Als passagier gebruikmaken van een gemotoriseerd privé voertuig over land, zee of in lucht, zoals het gebruiken van een [auto](#), taxi, privé vliegtuig of boot.

...

d4703 Gebruiken van personen als vervoermiddel

[Vervoerd worden door een andere persoon, zoals in een draagdoek, rugzak of andere vorm van vervoer.](#)

d520 Verzorgen van lichaamsdelen

Verzorgen van delen van het lichaam, zoals de huid, het gezicht, de tanden, de hoofdhuid, de nagels en de genitalia, waar meer voor nodig is dan alleen wassen en afdrogen.

Inclusies: verzorgen van huid; verzorgen van tanden; verzorgen van het haar; verzorgen van vingernagels; verzorgen van teennagels; [verzorgen van neus](#)

Exclusies: zich wassen (d510); zorgdragen voor toiletgang (d530)

d52045-Verzorgen van teennagels

Schoonmaken, knippen en vijlen of polijsten van de teennagels.

d5205 Verzorgen van neus

Schoonmaken van de neus, zorgdragen voor hygiëne van de neus.

d530 Zorgdragen voor toiletgang

Plannen en zich ontdoen van menselijke afvalstoffen (menstruatiebloed, urine en feces) en zich daarna reinigen.

¹ Redactioneel: Het Nederlands WHO FIC Collaborating Centre is van mening dat het zich verplaatsen via een rolstoel, of met behulp van een rollator, geklasseerd kan worden met d450 –d460 (en subklassen) en met gebruik van typering. Daarom wordt als codeeradvies gegeven: codeer alleen d465 wanneer andere klassen (zoals d450-d4609) met typering niet kunnen worden gebruikt.

Inclusies: zorgdragen voor urineren; zorgdragen voor defecatie; zorgdragen voor menstruatie

Exclusies: lopen (d450); zich binnenshuis verplaatsen (d4600); zich wassen (d510); verzorgen van lichaamsdelen (d520); zich kleden (d540)

d550 Eten

Op gecoördineerde wijze eten van geserveerd voedsel, naar de mond brengen en op een volgens de cultuur acceptabele wijze consumeren, voedsel in stukken snijden of breken, containers (fles, blik, pot) open maken ~~flessen en blikken openen~~, eetgerei gebruiken, maaltijden nuttigen, vasten of dineren.

Exclusie: drinken (d560); bereiden van maaltijden (d630)

...

d5700 Zich verzekeren van fysiek comfort

Voor zichzelf zorgen door er bewust en daadwerkelijk voor te zorgen dat het lichaam in een comfortabele stand verkeert, dat men het niet te heet of te koud heeft, nat is en dat er voldoende licht is.

d5702 Behouden van eigen gezondheid

Voor zichzelf zorgen door bewust doen wat nodig is om op de eigen gezondheid te letten, reageren op gezondheidsrisico's, zoals professionele en niet-professionele hulp zoeken; opvolgen van medisch- en zorgadvies, en voorkomen van gezondheidsschade zoals ~~door fysiek~~ letsel, besmettelijke ziekten, druggebruik en seksueel overdraagbare ziekten.

d610 Verwerven van woonruimte

Kopen, huren, meubileren en inrichten van een kamer, huis, appartement of andere woonruimte.

Inclusies: kopen van woonruimte; huren van woonruimte; inrichten van woonruimte

Exclusies: verwerven van goederen en diensten (d620); verzorgen van wat bij huishouden behoort (d650)

...

d6102 Inrichten van woonruimte

De woonruimte voorzien van en inrichten met meubilair, nagelvaste en andere inrichtingszaken en inrichten van de kamers en inrichten van de eigen plek of kamer.

d620 Verwerven van goederen en diensten

Selecteren, verwerven en transporteren van alle goederen en diensten die nodig zijn voor het dagelijks leven, zoals selecteren, aanschaffen, transporteren en opslaan van voedsel, dranken, kleding, schoonmaakmateriaal, brandstof, huisraad, huishoudelijke benodigdheden, keukengerei, kookbenodigdheden, speelgoed en materiaal voor recreatie, huishoudelijke apparatuur, gereedschap; verwerven van voorzieningen en andere huishoudelijke diensten, ophalen en afgeven van post of pakketten.

Inclusies: boodschappen doen; verzamelen van dagelijkse benodigdheden

Exclusie: verwerven van woonruimte (d610)

d6200 Boodschappen doen

Tegen betaling verkrijgen van goederen en diensten die nodig zijn voor het dagelijks leven (inclusief instrueren en toezicht houden op een ander die de boodschappen doet), zoals selecteren van voedsel, dranken, schoonmaakmateriaal, huishoudelijke artikelen, speelgoed en materiaal voor recreatie, of kleding in een winkel of op de markt; vergelijken van kwaliteit en prijs, onderhandelen en betalen voor de geselecteerde goederen of diensten, en vervoeren van de goederen.

d6201 Verzamelen van dagelijkse benodigdheden

Verkrijgen van goederen en diensten die nodig zijn voor het dagelijks leven en waarvoor niet betaald hoeft te worden (inclusief instrueren en toezicht houden op een ander die de benodigdheden verzamelt), zoals oogsten van groenten en fruit, water halen, ~~en~~ brandstof verzamelen, ophalen en afgeven van post en pakketten.

d650 Verzorgen van wat bij huishouden behoort

Onderhouden en repareren van huishoudelijke en persoonlijke bezittingen, inclusief het huis en de inboedel, de kleding, speelgoed en materiaal voor recreatie, voertuigen en hulpmiddelen, en verzorgen van planten en huisdieren en gedomesticeerde dieren, zoals door het verven of behangen van ruimten, herstellen van meubilair, repareren van leidingen, ervoor zorgen dat voertuigen goed functioneren, de planten water geven, de huisdieren en gedomesticeerde dieren verzorgen en te eten geven en onderhouden van toegangen, paden en oprijlaan. * (niet in ICF-CY)

*Inclusies: vervaardigen en repareren van kleding; onderhouden van woonruimte en meubilair; onderhouden van huishoudelijke apparatuur; onderhouden van voertuigen; onderhouden van hulpmiddelen; verzorgen van planten, binnen en buitenshuis; verzorgen van dieren en toegangen, paden en oprijlaan. * (niet in ICF-CY)*

Exclusies: verwerven van woonruimte (d610); verwerven van goederen en diensten (d620); huishouden doen (d640); assisteren van andere personen (d660); verrichten van betaald werk (d850)

...

d6507 Onderhouden van toegangen

Onderhouden van paden rond het huis, zoals voetpad en oprijlaan of toegangen naar het huis (verhard en onverhard) bijvoorbeeld door het verwijderen van sneeuw, bladeren, puin of zand en het verspreiden van zand en ander materiaal.

*Exclusie: onderhouden van woonruimte en meubilair (d6501); verzorgen van planten, binnens- en buitenshuis (d6505) * (niet in ICF-CY)*

...

d7106 Onderscheiden van bekenden

Onderscheid tonen bij reacties op personen, zoals bij het zich opstellen tegenover een bekend persoon vergeleken met onbekenden.

d720 Complexe tussenmenselijke interacties

Interacties met andere personen onderhouden en reguleren, in overeenstemming met de context en de cultuur, zoals door het reguleren van emoties en impulsen, verbale en fysieke agressie, door onafhankelijk op te treden in sociale interacties, en door zich te gedragen in overeenstemming met de sociale regels en conventies, bijvoorbeeld tijdens spel, studie of samenwerken met anderen.

Inclusies: aangaan van relaties; beëindigen van relaties; reguleren van gedrag in gezelschap; zich gedragen volgens sociale regels in gezelschap; bewaren van sociale afstand

d730 Omgaan met onbekenden

Tijdelijke contacten en verbintenissen aangaan met onbekenden voor een speciaal doel, zoals aan onbekenden informatie vragen, de weg vragen of met onbekenden een koop aangaan.

d740 Formele relaties

Specifieke relaties in formele situaties aangaan en onderhouden, zoals omgaan met leerkrachten, werkgevers, deskundigen of dienstverleners.

Inclusies: omgaan met meerderen; omgaan met ondergeschikten; omgaan met sociaal gelijken

d835 Schools leven en gerelateerde activiteiten

Deelnemen aan aspecten van schools leven, zoals universiteit en aan school gerelateerde verenigingen, inclusief: clubs, sportactiviteiten, studentenraad en andere binnen het instituut georganiseerde initiatieven die geen deel uitmaken van het schoolse curriculum.

d910 Maatschappelijk leven

Meedoen aan **alle** aspecten van het sociaal-maatschappelijk leven, zoals liefdadigheidsinstellingen, dienstverlenende instellingen, of professionele sociale organisaties.

Inclusies: informele organisaties; formele organisaties; ceremonies

Exclusies: onbetaald werk (d855); recreëren en vrijetijdsbesteding (d920); religie en spiritualiteit (d930); politiek leven en burgerschap (d950)

d920 Recreatie en vrije tijd

...

d9202 Kunst en cultuur

Beoefenen of waarderen van kunst of culturele uitingen, zoals een theater, bioscoop, museum of kunstgalerij bezoeken, of meedoen in een toneelstuk, voorgelezen worden of zelf voor eigen plezier lezen, dansen , zingen in een groep of een muziekinstrument bespelen voor eigen plezier.

d940 Mensenrechten

Het hebben van alle nationaal en internationaal erkende rechten van de mens op grond van het menszijn als zodanig, bijvoorbeeld de rechten van de mens zoals erkend door de United Nations Universal Declaration of Human Rights (1948); de United Nations Convention on the Rights of the Child (1989); en de United Nations Standard Rules for the Equalization of Opportunities for Persons with Disabilities (1993); de United Nations Convention on the Rights of People with Disabilities (2006); recht op zelfbepaling of autonomie hebben; recht op eigen lotsbeschikking hebben.

Exclusie: politiek en burgerschap (d950)

e110 Producten of stoffen voor menselijke consumptie

Ieder natuurlijk of door de mens gemaakt product of substantie verzameld, bewerkt of gefabriceerd voor menselijke consumptie.

Inclusies: voedsel (inclusief borstvoeding), dranken, drinkwater en geneesmiddelen

e1100 Voedsel

Ieder natuurlijk of door de mens gemaakt product of substantie verzameld, bewerkt of gefabriceerd om ~~opgegeten~~ geconsumeerd te worden, zoals rauw, bewerkt of klaargemaakt voedsel en dranken van verschillende consistenties (inclusief borstvoeding), kruiden en mineralen (vitamines en andere voedingssupplementen).

...

e1102 Drinkwater

Water, geschikt en veilig voor persoonlijke consumptie.

e115 Producten en technologie voor persoonlijk gebruik in het dagelijks leven

Apparatuur, producten en technologie door mensen gebruikt bij dagelijkse activiteiten, inclusief degene die zijn aangepast of speciaal ontworpen, aangebracht in, bevestigd aan of geplaatst nabij de persoon die ze gebruikt.

Inclusies: algemene en ondersteunende producten en technologie voor persoonlijk gebruik

Exclusies: producten en technologie voor verplaatsing van personen binnenshuis en buitenshuis en voor vervoer (e120); producten en technologie voor communicatiedoeleinden (e125)

...

e1503 Technische aspecten van fysieke veiligheid voor personen in openbare gebouwen

Producten en technologie voor openbaar gebruik bedoeld om de veiligheid te verhogen, zoals bedrails en noodsignalering, zowel binnen als in de omgeving buiten.

e155 Technische aspecten van private gebouwen

Producten en technologie die iemands door de mens gecreëerde omgeving binnenshuis en buitenshuis vormen voor zover die gepland, ontworpen en gemaakt is voor privégebruik (zoals huis, woonruimte), inclusief aangepast of speciaal ontworpen.

Inclusies: technische aspecten van toegankelijkheid, doorgankelijkheid en bruikbaarheid, bewegwijzering

e1553 Technische aspecten van fysieke veiligheid voor personen in private gebouwen

Producten en technologie voor privé gebruik bedoeld om de veiligheid te verhogen, zoals veiligheidsrails, noodsignalering en veilige opslagruimte voor gevaarlijke objecten (bijvoorbeeld wapens) of materialen (bijvoorbeeld oplosmiddelen), zowel binnen als in de directe omgeving buiten.

e255 Trillingen

Regelmatige of onregelmatige bewegingen van een voorwerp of een persoon veroorzaakt door een fysieke verstoring, zowel binnen als buiten, zoals schudden, beven, korte rukbewegingen van dingen, gebouwen of mensen veroorzaakt door hanteren van of werken met kleine of grote apparatuur, ~~een vliegtuig en explosies~~.

Exclusies: natuurlijke gebeurtenissen (e230), zoals trillingen of schudden van de aarde, veroorzaakt door aardbevingen

e575 Voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot welzijn

Voorzieningen, systemen en beleid gericht op het bieden van hulp aan hen die ondersteuning nodig hebben bij activiteiten als het doen van boodschappen en activiteiten gerelateerd huishouden, vervoer, het zorgen voor kinderen, uitgestelde zorg, zelfzorg en het zorgen voor anderen, om op die manier vollediger in de maatschappij te kunnen participeren.

Exclusies: voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot sociale zekerheid (e570); persoonlijke verzorgers en assistenten (e340); voorzieningen, systemen en beleid met betrekking tot gezondheidszorg (e580)